

HLAVA 1 – DEFINICE A VŠEOBECNÁ PRAVIDLA PLATNÁ PRO PRŮKAZY ZPŮSOBILOSTI

1.1 Definice

Když jsou v tomto předpisu použity následující termíny, znamenají toto:

Autorizované lékařské rozhodnutí (Accredited medical conclusion)

Závěr, k němuž po případných konzultacích s odborníky na letový provoz, nebo podle potřeby i s jinými odborníky, došel jeden nebo více odborných lékařů přijatelných k danému případu pro orgán vydávající průkazy způsobilosti.

Avionika (Aircraft avionics)

Termín označující jakékoliv elektronické zařízení, včetně jeho elektrických částí, pro použití v letadle. Zahnuje systémy radiové a přístrojové a systémy automatického řízení letu.

Balon (Balloon)

Bezmotorové letadlo lehčí než vzduch.

Poznámka: Pro účely tohoto předpisu tato definice platí pro volné balony.

Celek kvalifikovanosti (Competency unit)

Samostatná úloha skládající se z několika prvků kvalifikovanosti.

Člen letové posádky (Flight crew member)

Člen posádky s průkazem způsobilosti, pověřený povinnostmi nezbytnými pro provoz letadla během doby letové služby.

Doba letu – letouny (Flight time – aeroplanes)

Celková doba od okamžiku, kdy se letoun poprvé dá do pohybu s cílem vzletět, do okamžiku, kdy naposled zastaví na konci tohoto letu.

Poznámka: Doba letu tak, jak je zde definována, odpovídá času "od špalku ke špalku", který se běžně používá a který se měří od okamžiku, kdy se letoun poprvé dá do pohybu s cílem vzletět, do okamžiku, kdy naposled zastaví na konci tohoto letu.

Doba letu – vrtulníky (Flight time – helicopters)

Celková doba od okamžiku, kdy se rotory vrtulníku začnou otáčet, do okamžiku, kdy vrtulník naposled zastaví na konci tohoto letu a rotory se zastaví.

Doba letu kluzáku (Glider flight time)

Celková doba letu kluzáku, bez ohledu na to, zda je vlečen nebo ne, od okamžiku, kdy se kluzák poprvé dá do pohybu za účelem vzletu, do okamžiku, kdy se zastaví na konci letu.

Doba letu podle přístrojů (Instrument flight time)

Doba, v jejímž průběhu pilot řídí letadlo za letu výlučně s orientací podle přístrojů a bez vnějších referenčních vodítek.

Doba sólového letu (Solo flight time)

Doba letu, během které je pilot-žák jedinou osobou v letadle.

Doba výcviku ve dvojím řízení (Dual instruction time)

Doba letu, v jejímž průběhu se osobě na palubě letadla poskytuje letový výcvik řádně oprávněným pilotem.

Druhý pilot (Co-pilot)

Držitel průkazu způsobilosti pilota, sloužící v jiné pilotní funkci než velitel letadla, avšak s výjimkou pilota, který je na palubě letadla výhradně pro účely získání letového výcviku.

Hrozba (Threat)

Události nebo chyby, které nastanou bez přičinění provozního personálu, zvyšují provozní obtížnost a musí být zvládnuty tak, aby byla zachována záloha bezpečnosti.

Poznámka: Definice provozního personálu je uvedena v Hlavě 1 Předpisu L19 – Řízení bezpečnosti.

Chyba (Error)

Činnost nebo nečinnost provozního personálu, která vede k odchýlení se od organizačního záměru nebo úmyslu nebo očekávání provozního personálu.

Poznámka: Definice provozního personálu je uvedena v Hlavě 1 Předpisu L19 – Řízení bezpečnosti.

Kategorie letadel (Aircraft – category)

Rozdělení letadel podle stanovených základních charakteristik, např. letoun, vrtulník, kluzák, volný balon.

Kluzák (Glider)

Bezmotorové letadlo těžší než vzduch vyvozuji vztlak za letu hlavně z aerodynamických sil na plochách, které za daných podmínek letu zůstávají vůči letadlu nepohyblivé.

Kritéria výkonnosti (Performance criteria)

Jednoduché hodnotící sdělení týkající se požadovaného výsledku prvku kvalifikovanosti, a pokud byla dosažena požadovaná úroveň výkonnosti, popis hodnotícího kritéria.

Kvalifikace (Rating)

Záznam uvedený v průkazu způsobilosti, nebo k němu připojený a tvořící jeho část, stanovující zvláštní podmínky, práva nebo omezení vztahující se k tomuto průkazu způsobilosti.

Kvalifikovanost (Competency)

Kombinace dovedností, znalostí a postojů vyžadovaných pro provedení úkolu na předepsané úrovni.

Lékařský posudek o zdravotní způsobilosti (Medical Assessment)

Doklad vydaný zdravotnickým zařízením, jenž potvrzuje, že držitel průkazu způsobilosti splňuje specifické požadavky na zdravotní způsobilost.

Letadlo (Aircraft)

Zařízení schopné vyvozovat síly nesoucí jej v atmosféře z reakcí vzduchu, které nejsou reakcemi vůči zemskému povrchu.

Letadlo certifikované pro provoz s jedním pilotem (Aircraft certificated for single-pilot operation)

Typ letadla, u kterého stát zápisu do rejstříku v průběhu certifikačního procesu stanovil, že může být bezpečně provozováno s minimální posádkou jednoho pilota.

Letadlo s pohonem vztlaku (Powered-lift)

Letadlo těžší než vzduch se schopností vertikálního vzletu, vertikálního přistání a letu při nízké rychlosti, založené hlavně na motorem poháněných vztlakových zařízeních nebo využití tahu motoru k vyvození vztlaku během těchto letových režimů a na pevném(-ých) profilu(-ech) křídla vyvozuující vztlak během horizontálního letu.

Letadlo s požadavkem provozu s druhým pilotem (Aircraft required to be operated with a co-pilot)

Typ letadla, který dle specifikací v letové příručce nebo Osvědčení leteckého provozovatele může být provozován pouze s druhým pilotem.

Letecké umění (Airmanship)

Uplatňování dobrého úsudku, nabytých znalostí, dovedností a postojů při provádění letových úkolů.

Letoun (Aeroplane)

Letadlo těžší než vzduch s pohonem, vyvozuující vztlak za letu hlavně z aerodynamických sil na plochách, které za daných podmínek letu zůstávají vůči letadlu nepohyblivé.

Letový plán (Flight plan)

Předepsané informace vztahující se k zamýšlenému letu letadla nebo jeho části, poskytované stanovištěm řízení letového provozu.

Letový simulátor (Flight simulator)

Viz „Zařízení pro výcvik pomocí letové simulace“.

Lidská výkonnost (Human performance)

Schopnosti a omezení člověka, které mají vliv na bezpečnost a účinnost leteckého provozu.

Navigační let (Cross-country)

Let mezi místem odletu a místem přiletu po předem naplánované trati pomocí standardních navigačních postupů.

Noc (Night)

Doba mezi koncem občanského soumraku a začátkem občanského svítání nebo jiný podobný

časový úsek mezi západem a východem slunce, který může stanovit příslušný úřad.

Poznámka: Občanský soumrak končí večer, když střed slunečního disku je 6 stupňů pod horizontem, a občanské svítání začíná ráno, když je střed slunečního disku 6 stupňů pod horizontem.

Obchodní letecká doprava (Commercial air transport operation)

Provoz letadla zahrnující dopravu cestujících, nákladu nebo pošty za náhradu nebo náhradu nájmu.

Orgán vydávající průkazy způsobilosti (Licensing Authority)

Pověřený orgán, který je odpovědný za způsobilost leteckého personálu.

Poznámka: V ustanoveních tohoto předpisu se předpokládá, že na orgán vydávající průkazy způsobilosti byla vložena odpovědnost za:

- posouzení schopnosti žadatele, aby byl držitelem průkazu způsobilosti nebo kvalifikace,*
- vydávání a potvrzování průkazů způsobilosti a kvalifikací,*
- určení a pověření schválených osob,*
- schválení výcvikových kurzů,*
- schválení používání zařízení pro výcvik pomocí letové simulace a pověření k jejich použití při získávání zkušeností nebo při prokazování dovedností, požadované pro vydání průkazu způsobilosti nebo kvalifikace, a*
- uznávání platnosti průkazů způsobilosti vydaných jinými smluvními státy.*

V ČR dále platí:

- Pověřená letecká organizace – pouze pro průkazy způsobilosti uvedené v příslušné směrnici schválené MD.*
- Letecká škola – pro průkazy způsobilosti žáka, jestliže ji k tomu ÚCL zmocnil.*

Osvědčit letovou způsobilost (k) (Certify as airworthy (to))

Osvědčit, že letadlo nebo jeho části vyhovují platným požadavkům letové způsobilosti poté, co byla na letadle nebo jeho částech provedena údržba.

Podepsat potvrzení o údržbě (Sign a maintenance release (to))

Potvrdit vydáním potvrzení o údržbě, o němž mluví Předpis L6, že práce na údržbě letadla byly dokončeny uspokojivě v souladu s platnými standardy letové způsobilosti.

Posudkový lékař (Medical assessor)

Lékař s kvalifikací a zkušenostmi v letecko-lékařské praxi, ustanovený orgánem vydávajícím průkazy způsobilosti a způsobilý k vyhodnocování a posuzování vlivu zdravotního postižení na bezpečnost letu.

Poznámka 1: Posudkoví lékaři vyhodnocují zprávy o lékařském vyšetření postoupené posuzujícími lékaři orgánu vydávajícímu průkazy způsobilosti.

Poznámka 2: Očekává se, že posudkoví lékaři si budou udržovat aktuální odborné znalosti.

Posuzující lékař (Medical examiner)

Lékař s výcvikem v leteckém lékařství a praktickými znalostmi a zkušenostmi z leteckého prostředí, který je určen orgánem vydávajícím průkazy způsobilosti provádět lékařská vyšetření zdravotní způsobilosti žadatelů o průkazy způsobilosti nebo kvalifikace, u nichž jsou předepsány zdravotní požadavky.

Pozemní přístrojová doba (Instrument ground time)

Doba, během které pilot provádí na zemi simulovaný let podle přístrojů na syntetickém letovém trenážeru, schváleném orgánem vydávajícím průkazy způsobilosti.

Pravděpodobně (Likely)

V souvislosti se zdravotními ustanoveními v Hlavě 6, pravděpodobně znamená, že s pravděpodobností nastane, což není přijatelné pro posudkového lékaře.

Problematické používání psychoaktivních látek (Problematic use of substances)

Používání jedné nebo více psychoaktivních látek leteckým personálem, které:

- představuje přímé nebezpečí pro daného uživatele, nebo ohrožuje životy, zdraví nebo pohodu ostatních, a/nebo
- způsobí nebo zhorší profesní, společenské, duševní nebo fyzické problémy nebo potíže.

Prvek kvalifikovanosti (Competency element)

Jednání, které představuje soubor činností, který začíná a končí událostí vymezující její hranice a který má zjevný výsledek.

Přehledová služba ATS (ATS surveillance service)

Výraz používaný k označení služby poskytované prostřednictvím přehledového systému ATS.

Přehledový systém ATS (ATS surveillance system)

Všeobecný výraz s různým významem, buď ADS-B, PSR, SSR nebo jiný srovnatelný pozemní systém, který umožňuje identifikaci letadel.

Poznámka: Srovnatelný pozemní systém je takový systém, u kterého bylo srovnávacím posudkem nebo jinou metodikou prokázáno, že vykazuje stejnou nebo vyšší úroveň bezpečnosti a výkonnosti než monopolní SSR.

Přístrojová doba (Instrument time)

Doba letu podle přístrojů nebo pozemní přístrojová doba.

Psychoaktivní látky (Psychoactive substances)

Alkohol, opiáty, kanabinoidy, sedativa, hypnotika, kokain, další psychostimulanty, halucinogeny a těkavá rozpouštědla, kdežto káva a tabák se nezahrnují.

Řídicí letového provozu s kvalifikací (Rated air traffic controller)

Řídicí letového provozu, který je držitelem průkazu způsobilosti a platných kvalifikací, příslušných k právům, která má vykonávat.

Řídit letadlo (Pilot (to))

Ovládat systémy řízení letadla během doby letu.

Schválená organizace pro údržbu (Approved maintenance organization)

Organizace schválená ÚCL v souladu s požadavky předpisů L6, aby prováděla údržbu letadel nebo jejich částí, a provozující tuto činnost pod dozorem schváleným ÚCL.

Poznámka: Tato organizace a její dozor mohou být schváleny jedním nebo více státy.

Schválená organizace pro výcvik (Approved training organization)

Organizace schválená ÚCL v souladu s požadavky Předpisu L1 k provádění schváleného výcviku, která je provozována pod dozorem ÚCL.

Schválený výcvik (Approved training)

Výcvik prováděný podle zvláštního programu, schváleného ÚCL a pod jeho dozorem.

Státní program bezpečnosti (State safety programme (SSP))

Integrovaný soubor pravidel a činností zaměřený na zvyšování bezpečnosti.

Systém jakosti (Quality system)

Dokumentované organizační postupy a zásady, vnitřní audit těchto zásad a postupů, zhodnocení vedením a doporučení pro zvýšení jakosti.

Trenažér letových postupů (Flight procedures trainer)

Viz „Zařízení pro výcvik pomocí letové simulace“.

Typ letadla (Aircraft-type of)

Všechna letadla stejné základní konstrukce, včetně všech modifikací, s výjimkou těch modifikací, které mají za následek změny v obsluze nebo změněné letové vlastnosti.

Údržba (Maintenance)

Provádění úkonů potřebných k zajištění zachování letové způsobilosti letadla, zahrnující kteroukoliv z následujících činností nebo jejich kombinací: generální opravu, prohlídku, výměnu dílů, odstranění závady a provedení modifikace nebo opravy.

Uznávání platnosti průkazů způsobilosti (Rendering (a licence) valid)

Úřední úkon, provedený ÚCL jako alternativa za vydání vlastního průkazu způsobilosti, kterým se uznává průkaz způsobilosti vydaný kterýmkoliv jiným smluvním státem za rovnocenný vlastnímu průkazu způsobilosti.

Velitel letadla (Pilot-in-command)

Pilot určený provozovatelem, nebo v případě všeobecného letectví vlastníkem, k velení a pověřený provedením bezpečného letu.

Velitel letadla pod dozorem (Pilot-in-command under supervision)

Druhý pilot, vykonávající pod dozorem velitele letadla povinnosti a činnosti velitele letadla v souladu

s postupy pro dozor přijatelnými pro orgán vydávající průkazy způsobilosti.

Vrtulník (Helicopter)

Letadlo těžší než vzduch schopné letu převážně působením aerodynamických sil vznikajících na jednom nebo více poháněných rotorech, jejichž osy jsou v podstatě svislé.

Význačný (Significant)

V souvislosti se zdravotními ustanoveními v Hlavě 6, význačný znamená určitý stupeň nebo povahu poruchy, které pravděpodobně ohrozí bezpečnost letu.

Vzducholod' (Airship)

Letadlo s pohonem lehčí než vzduch.

Zápočet (Credit)

Uznávání alternativních způsobů nebo předchozích kvalifikací.

Zařízení pro výcvik pomocí letové simulace (Flight simulation training device)

Kterýkoliv ze tří uvedených druhů, na němž lze na zemi simulovat podmínky letu.

Letový simulátor (Flight simulator), který věrně znázorňuje pilotní prostor určitého typu letadla tím, že realisticky napodobuje indikace a ovládací činnosti mechanických, elektrických, elektronických a jiných palubních soustav, obvyklé prostředí členů letové posádky, letové výkony a vlastnosti daného typu letadla.

Trenažér letových postupů (Flight procedures trainer), který znázorňuje prostředí pilotního prostoru a napodobuje odezvy přístrojů, jednoduché ovládací činnosti mechanických, elektrických, elektronických a jiných palubních soustav, letové výkony a vlastnosti letadla určité kategorie.

Trenažér základů letu podle přístrojů (Basic instrument flight trainer), který je vybaven vhodnými přístroji a napodobuje prostředí pilotního prostoru letadla při letu podle přístrojů.

Zvládání hrozeb (Threat management)

Proces odhalování a nápravy hrozeb pomocí protipatření, která sníží nebo odstraní následky hrozeb a sníží pravděpodobnost výskytu dalších hrozeb nebo pro letadlo nežádoucích stavů.

Poznámka: Popis nežádoucích stavů letadla je uveden v Procedures for Air Navigation Services – Training (PANS-TRG, Doc 9868), Chapter 3, Attachment C a v Circ xxx Threat and Error Management (TEM) in Air Traffic Control (v přípravě).

Zvládání chyb (Error management)

Proces odhalování a nápravy chyb pomocí protipatření, která sníží nebo odstraní následky chyb a sníží pravděpodobnost výskytu dalších chyb nebo pro letadlo nežádoucích stavů.

Poznámka: Popis nežádoucích stavů letadla je uveden v Procedures for Air Navigation Services – Training (PANS-TRG, Doc 9868), Chapter 3, Attachment C a v Circ xxx Threat and Error Management (TEM) in Air Traffic Control (v přípravě).

1.2 Všeobecná pravidla platná pro průkazy způsobilosti

Poznámka 1: Ačkoliv Úmluva o mezinárodním civilním letectví uděluje státu zápisu do rejstříku určité funkce, které je tento stát oprávněn plnit, nebo povinen plnit, podle daného případu, konference ICAO uznala ve své rezoluci A23-13, že stát zápisu do rejstříku nemůže splnit přiměřeně své povinnosti v případech, kdy letadla jsou pronajata, najata pro zvláštní lety, nebo vzájemně zaměněná – zejména bez posádky – provozovatelem jiného státu, a že Úmluva nestanoví v takových případech v postačující míře práva a povinnosti státu provozovatele až do té doby, kdy vstoupí v platnost Článek 83 bis Úmluvy. Na základě toho Rada vybízí k tomu, aby ve výše zmíněných případech, jestliže stát zápisu do rejstříku zjistí, že není schopen plnit přiměřeně funkce uložené mu Úmluvou, delegoval státu provozovatele, za předpokladu, že tento stát je přijme, ty funkce, které mohou být náležitěji plněny státem provozovatele. Rozumí se samo sebou, že až do vstupu v platnost Článku 83 bis Úmluvy bude předcházející úkon pouze záležitostí praktické výhodnosti a neovlivní ani ustanovení Chicagské Úmluvy, předepisující povinnosti státu zápisu do rejstříku, ani kterýkoliv třetí stát.

Poznámka 2: Mezinárodní Standardy a Doporučené postupy jsou stanoveny pro udělování průkazů způsobilosti tomuto personálu:

a) Letové posádky

- soukromý pilot letounu,
- obchodní pilot letounu,
- dopravní pilot letounu,
- soukromý pilot vrtulníku,
- obchodní pilot vrtulníku,
- dopravní pilot vrtulníku,
- pilot kluzáku,
- pilot volného balonu,
- letecký navigátor,
- palubní inženýr,
- pilot ultralehkého letounu,
- palubní průvodčí.

b) Ostatní personál

- technik/inženýr/mechanik pro údržbu letadel,
- řidič letového provozu,
- dispečer letecké dopravy,
- operátor letecké stanice.

Poznámka 1: Oprávnění k výkonu činností ostatního doprovodného personálu (např. pracovníci pro leteckou záchrannou službu, leteckou poštu apod.), a technického doprovodného personálu, vydává, prodlužuje a odnímá příslušný provozovatel.

Poznámka 2: Mezi členy leteckého personálu se řadí i žáci.

1.2.1 Oprávnění vykonávat funkci člena letové posádky

Nikdo nesmí působit jako člen letové posádky, pokud není držitelem platného průkazu způsobilosti, který dokazuje splnění ustanovení tohoto předpisu a odpovídá povinnostem, které mají být plněny tou osobou. Průkaz způsobilosti musí být vydán státem zápisu do rejstříku daného letadla, nebo kterýmkoliv

jiným smluvním státem a jeho platnost uznána státem zápisu do rejstříku daného letadla.

Poznámka 1: Článek 29 Úmluvy o mezinárodním civilním letectví požaduje, aby členové letových posádek měli své příslušné průkazy způsobilosti na palubě každého letadla účastnícího se mezinárodního leteckého provozu.

Poznámka 2: Člen leteckého personálu nesmí současně vlastnit dva rovnocenné a platné průkazy způsobilosti, vydané ÚCL a dalšími pověřenými organizacemi.

1.2.1.1 Minimální věkové hranice pro přijetí do praktického letového výcviku

- a) žák - soukromý pilot letounu může být zařazen do praktického výcviku v kalendářním roce, v němž dosáhne věku 16 let. Samostatné lety však může provádět až po dosažení věku 16 let.
- b) žák - pilot kluzáků: může být zařazen do praktického výcviku v kalendářním roce, v němž dosáhne věku 15 let – samostatné lety však může provádět až po dosažení věku 15 let,
- c) žák - pilot motorového kluzáku: může být zařazen do praktického výcviku v kalendářním roce, v němž dosáhne věku 16 let – samostatné lety však může provádět až po dosažení věku 16 let,
- d) ostatní odborné skupiny leteckého personálu – do praktického výcviku mohou být zařazeny jen ty osoby, které již dosáhly věku, který je stanoven jako požadavek pro příslušnou odbornou skupinu.

1.2.2 Metoda uznávání platnosti průkazů způsobilosti

1.2.2.1 Když ÚCL uzná platnost průkazu způsobilosti místo toho, aby vydal vlastní průkaz způsobilosti, musí potvrdit platnost vhodným uznáním platnosti průkazu, které musí být nošeno s předchozím průkazem způsobilosti a přijímáno jako jemu rovnocenné. Pokud ÚCL uzná průkaz způsobilosti pouze s omezením na specifická práva, musí být tato práva, vztahující se k průkazu uznanému jako rovnocenný, na uznání platnosti průkazu uvedeny. Platnost uznání platnosti průkazu nesmí přesahovat období platnosti průkazu způsobilosti. Uznání platnosti průkazu pozbývá platnosti, pokud byl průkaz způsobilosti, ke kterému je vydáno, odebrán nebo jeho platnost byla pozastavena.

Poznámka: Záměrem tohoto ustanovení není bránit státu, který vydal průkaz způsobilosti, v prodloužení jeho platnosti vhodným oznámením, aniž by nezbytně vyžadoval fyzické vrácení průkazu způsobilosti, nebo dostavení se držitele průkazu způsobilosti k úřadu onoho státu.

1.2.2.2 Pokud je uznání platnosti průkazu dle ust. 1.2.2.1 vydáno pro obchodní leteckou dopravu, pak orgán vydávající průkazy způsobilosti musí potvrdit platnost průkazu způsobilosti vydaný jiným smluvním státem ještě před vydáním uznání platnosti průkazu.

1.2.2.3 Pro výkon práv držitele průkazu způsobilosti soukromého pilota (pro lety podle VFR a bez využívání přístrojové kvalifikace) na palubách letadel, zapsaných v leteckém rejstříku ČR, jsou

průkazy způsobilosti, vydané pilotům jiným smluvním státem ICAO, uznávány bez formalit.

Poznámka 1: Podrobnosti týkající se uznávání průkazů způsobilosti jsou zveřejněny v Leteckém informačním oběžníku (AIC).

Poznámka 2: V případě, že se jedná o člena leteckého personálu, jehož průkaz nebyl vydán smluvním státem ICAO, stanoví podmínky uznání průkazu způsobilosti ÚCL.

Poznámka 3: Státním občanům ČR, držitelům průkazu způsobilosti vydaného jiným státem, kteří trvale žijí na území ČR, vydá ÚCL za podmínek jím stanovených ekvivalentní průkaz způsobilosti.

Poznámka 4: Smluvní státy, které bez formalit uznávají platnost průkazu způsobilosti, vydaného jiným smluvním státem, pro použití při soukromých letech, by měly oznámit tuto skutečnost v jejich Letecké informační příručce (AIP).

1.2.3 Práva držitele průkazu způsobilosti

ÚCL nesmí dovolit držiteli průkazu způsobilosti, aby vykonával jiná práva, než jsou mu udělena jeho průkazem způsobilosti.

Poznámka: U letadel, u nichž se nezapíše typová kvalifikace do průkazu způsobilosti, musí členové leteckého personálu absolvovat přiměřený typový výcvik (nebo výcvik pro odlišnou verzi/modifikaci), o kterém vede záznam provozovatel.

1.2.4 Zdravotní způsobilost

Poznámka 1: Poradenské materiály pro posuzování zdravotní způsobilosti jsou uvedeny v Manual of Civil Aviation Medicine (Doc 8984).

Poznámka 2: Aby byly splněny požadavky zdravotní způsobilosti pro vydání různých typů průkazů způsobilosti, žadatel musí vyhovět určitým odpovídajícím lékařským požadavkům, které jsou stanoveny jako tři třídy osvědčení zdravotní způsobilosti. Podrobnosti jsou uvedeny v ust. 6.2, 6.3, 6.4 a 6.5. Aby byl poskytnut doklad o splnění požadavků ust. 1.2.4.1, orgán vydávající průkazy způsobilosti vybaví držitele průkazu způsobilosti příslušným osvědčením zdravotní způsobilosti 1. třídy, 2. třídy nebo 3. třídy. Toto může být provedeno několika způsoby, např. vhodně označeným samostatným certifikátem, údajem v průkazu způsobilosti, nebo tím, že podle národního předpisu je osvědčení zdravotní způsobilosti nedílnou součástí průkazu způsobilosti, atd.

1.2.4.1 Žadatel o průkaz způsobilosti musí, přichází-li to v úvahu, mít osvědčení zdravotní způsobilosti, vydané v souladu s ustanoveními Hlavy 6.

1.2.4.2 Od 18. listopadu 2010 by státy měly uplatňovat, jako součást svého státního programu bezpečnosti, základní principy řízení bezpečnosti pro postup lékařského posouzení držitelů průkazu způsobilosti, které jako minimum zahrnují:

- a) rutinní rozborů událostí zdravotního selhání za letu a lékařských nálezů během lékařských posouzení pro zjištění oblastí zvýšeného zdravotního rizika; a

b) průběžné přehodnocování postupu lékařského posouzení zaměřené na zjištěné oblasti zvýšeného zdravotního rizika.

Poznámka: Koncept pro zavedení a udržování státního programu bezpečnosti je uveden v Dodatku A Předpisu L19. Poradenské materiály pro státní program bezpečnosti a principy řízení bezpečnosti jsou uvedeny v dokumentech ICAO Safety Management Manual (SMM) (Doc 9859) a Manual of Civil Aviation Medicine (Doc 8984).

1.2.4.3 Období platnosti osvědčení zdravotní způsobilosti musí začínat dnem, kdy bylo provedeno lékařské vyšetření. Délka období platnosti musí být v souladu s ust. 1.2.5.2.

1.2.4.3.1 Období platnosti osvědčení zdravotní způsobilosti může být podle uvážení orgánu vydávajícího průkazy způsobilosti prodlouženo až o 45 dnů.

Poznámka: Je vhodné v každém roce ponechat stejný kalendářní den konce platnosti osvědčení zdravotní způsobilosti, a to tak, aby bylo datum konce platnosti současného osvědčení zdravotní způsobilosti začátkem období platnosti nového pod podmínkou, že bylo provedeno lékařské vyšetření během období platnosti současného osvědčení zdravotní způsobilosti, avšak ne dříve než 45 dnů před koncem jeho platnosti.

1.2.4.4 S výjimkou toho, co je uvedeno v ust. 1.2.5.2.3, členové letových posádek nebo řidiči letového provozu nesmějí vykonávat práva vyplývající z jejich průkazů způsobilosti, jestliže nemají platné osvědčení zdravotní způsobilosti, příslušné k jejich průkazu způsobilosti.

1.2.4.5 Posuzování zdravotní způsobilosti ve smyslu tohoto předpisu provádějí posuzující lékaři. Posuzující lékařem se rozumí dle ustanovení § 22 odst. 3 zákona č. 49/1997 Sb., ve znění pozdějších předpisů, lékař pověřený ÚCL, pokud tento zákon nebo na něj navazující prováděcí právní předpis nebo přímo použitelný předpis Evropských společenství nestanoví, že je posuzujícím lékařem lékař se způsobilostí v oboru všeobecné praktické lékařství (dále jen praktický lékař).

Praktický lékař v souladu s ustanovením § 84c odst. 3 písm. b) zákona č. 49/1997 Sb., ve znění pozdějších předpisů, ověřuje zdravotní způsobilost pilotů jednomístných sportovních létajících zařízení uvedených v ustanovení § 81 odst. 2 písm. g) a h) shora uvedeného zákona, tedy pilotů jednomístných závěsných kluzáků a jednomístných padákových kluzáků.

Doba platnosti lékařského posudku o zdravotní způsobilosti vydaného praktickým lékařem je v souladu s ustanovením § 84c odst. 4 písm. b) zákona č. 49/1997 Sb., ve znění pozdějších předpisů, neomezená u osob do šedesáti let, nestanoví-li lékař s ohledem na zdravotní stav posuzované osoby omezení doby jeho platnosti. U osob starších šedesáti let je doba platnosti lékařského posudku o zdravotní způsobilosti 12 měsíců, nestanoví-li příslušný lékař s ohledem na zdravotní stav posuzované osoby lhůtu kratší.

Praktický lékař provádí lékařskou prohlídku v rozsahu lékařské prohlídky pro získání posudku o zdravotní způsobilosti k řízení motorových vozidel dle ustanovení § 6 odst. 1 vyhlášky Ministerstva

zdravotnictví č. 277/2004 Sb., o stanovení zdravotní způsobilosti k řízení motorových vozidel, zdravotní způsobilosti k řízení motorových vozidel s podmínkou a náležitosti lékařského potvrzení osvědčujícího zdravotní důvody, pro něž se za jízdy nelze na sedadle motorového vozidla připoutat bezpečnostním pásem (vyhláška o zdravotní způsobilosti k řízení motorových vozidel), kterou se provádí ustanovení § 84 odst. 7 a ustanovení § 85 odst. 7 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu), ve znění pozdějších předpisů, rozšířenou o zjištění stavu pohybového aparátu se zaměřením na páteř a končetiny.

1.2.4.5.1 Posuzující lékaři musí absolvovat výcvik v leteckém lékařství a musí absolvovat pravidelný opakovací výcvik. Posuzující lékaři musí před určením prokázat přiměřenou zkušenost v leteckém lékařství.

1.2.4.5.2 Posuzující lékaři musí získat praktické znalosti a zkušenosti v těch podmínkách, ve kterých držitelé průkazů způsobilosti a kvalifikací vykonávají své povinnosti.

Poznámka: Příkladem praktické znalosti a zkušenosti jsou letové zkušenosti, zkušenosti na simulátoru, pozorování v provozu a jiné zkušenosti z praxe považované orgánem vydávajícím průkazy způsobilosti za splnění tohoto požadavku.

1.2.4.5.3 Způsobilost posuzujícího lékaře by měla být pravidelně vyhodnocována posudkovým lékařem.

1.2.4.6 Žadatelé o průkazy způsobilosti nebo kvalifikace, pro které je zdravotní způsobilost předepsána, musí podepsat a dodat posuzujícímu lékaři prohlášení, v němž oznámí, zda se již dříve podrobili takovému lékařskému vyšetření, a je-li tomu tak, datum, místo a výsledek posledního vyšetření. Musí posuzujícímu lékaři uvést, zdali jim bylo již dříve osvědčení zdravotní způsobilosti zamítnuto, odebráno nebo pozastaveno, a stalo-li se tak, důvod jeho zamítnutí, odebrání nebo pozastavení.

Poznámka: Žadatelé o prodloužení průkazů způsobilosti nebo kvalifikace, pro které se vyžaduje osvědčení zdravotní způsobilosti, jsou povinni předložit zdravotnickému zařízení určenému ÚCL po dohodě s Ministerstvem obrany a Ministerstvem zdravotnictví písemné prohlášení, potřebné k objektivnímu posouzení zdravotní způsobilosti, potvrzené organizací, u které vykonávali v předchozím období svoji leteckou činnost. Toto prohlášení musí obsahovat důležité okolnosti, zejména počet nalétaných hodin, charakteristiku pracovního zatížení na pracovištích letových provozních služeb atd., za poslední sledované období.

1.2.4.6.1 Jakékoliv nepravdivé prohlášení, které učinil žadatel o průkaz způsobilosti nebo kvalifikaci posuzujícímu lékaři, musí být ohlášeno orgánu vydávajícímu průkazy způsobilosti příslušného státu, aby provedl takové opatření, jaké uzná za vhodné.

1.2.4.7 Když posuzující lékař provedl lékařské vyšetření žadatele v souladu s Hlavou 6, musí koordinovat výsledky vyšetření a předat podepsanou zprávu nebo její ekvivalent orgánu vydávajícímu průkazy způsobilosti. Zpráva musí podrobně uvádět

výsledky lékařského vyšetření a vyhodnotit závěry týkající se zdravotní způsobilosti v souladu s požadavky orgánu vydávajícího průkazy způsobilosti.

1.2.4.7.1 Jestliže je lékařská zpráva předložena orgánu vydávajícímu průkazy způsobilosti v elektronické podobě, musí být dostatečně prokázána totožnost posuzujícího lékaře.

1.2.4.7.2 Jestliže lékařské vyšetření provádějí dva nebo více posuzujících lékařů, zdravotnické zařízení musí jmenovat jednoho z nich odpovědným za koordinaci výsledků vyšetření, vyhodnocení závěrů týkajících se zdravotní způsobilosti a za podpis zprávy.

1.2.4.8 ÚCL musí při vyhodnocování zpráv, které jsou předloženy orgánům vydávajícím průkazy způsobilosti posuzujícími lékaři, používat služeb posudkových lékařů.

1.2.4.8.1 Posuzující lékař je povinen předkládat orgánu vydávajícímu průkazy způsobilosti dostatečné informace umožňující tomuto orgánu provádět kontroly osvědčení zdravotní způsobilosti.

Poznámka: Účelem takové kontroly je zajistit, aby posuzující lékař splnil příslušné standardy při výkonu své lékařské praxe a při posuzování letecko-lékařských rizik. Poradenské materiály pro posuzování letecko-lékařských rizik jsou uvedeny v dokumentu ICAO Manual of Civil Aviation Medicine (Doc 8984).

1.2.4.9 Jestliže zdravotní požadavky uvedené v Hlavě 6 pro daný průkaz způsobilosti nejsou splněny, příslušné osvědčení zdravotní způsobilosti nesmí být vydáno nebo obnoveno, pokud nejsou dodrženy tyto podmínky:

- autorizované lékařské rozhodnutí ukazuje, že neschopnost žadatele splnit jakýkoliv požadavek, ať v číselné hodnotě nebo jiné, je za zvláštních okolností taková, že výkon práv vyplývajících z průkazu způsobilosti, o který žádá, pravděpodobně neohrozí bezpečnost letu,
- byly dobře uváženy příslušné schopnosti, dovednosti a zkušenosti žadatele, a provozní podmínky, a
- průkaz způsobilosti je potvrzen s jakýmkoliv speciálním omezením nebo omezeními, když bezpečný výkon povinností držitele průkazu závisí na dodržení tohoto omezení nebo těchto omezení.

1.2.4.10 Vždy musí být dodržováno lékařské tajemství.

1.2.4.10.1 Všechny lékařské zprávy a záznamy musí být bezpečně uchovány s omezeným přístupem jen pro pověřený personál.

1.2.4.10.2 Vyžadují-li to provozní okolnosti, musí posudkový lékař určit rozsah lékařských informací, které budou poskytnuty příslušným úředníkům orgánu vydávajícího průkazy způsobilosti.

1.2.5 Platnost průkazů způsobilosti

1.2.5.1 ÚCL, který vydal průkaz způsobilosti, musí zajistit, že práva udělená tímto průkazem způsobilosti, nebo k němu se vztahujícími kvalifikacemi, nebudou vykonávána, jestliže si držitel

neudrhuje způsobilost a nesplňuje požadavky na nedávné zkušenosti, stanovené ÚCL.

1.2.5.1.1 Smluvní stát by měl pro vydávání průkazů způsobilosti a kvalifikací pilota a nedávnou praxi zavést požadavky na udržení kvalifikovanosti založené na systematickém přístupu k prevenci nehod, které by měly zahrnovat proces posouzení rizika a analýzu současného provozu včetně údajů o incidentech a nehodách toho příslušného státu.

1.2.5.1.2 ÚCL, který vydal průkaz způsobilosti, musí zajistit, že jiným smluvním státům je umožněno přesvědčit se o platnosti průkazu způsobilosti.

1.2.5.1.2.1 Člen leteckého personálu je povinen na vyžádání předložit průkaz způsobilosti oprávněnému kontrolnímu orgánu státu, na jehož území vykonává leteckou činnost.

Poznámka 1: Udržování schopnosti členů letové posádky, kteří působí v obchodní letecké dopravě, může být uspokojivě potvrzeno prokázáním dovednosti při letovém ověřování jejich úrovně dovednosti podle ustanovení Předpisu L6.

Poznámka 2: Udržování dovednosti může být vyhovujícím způsobem zaznamenáno v dokladech provozovatele, nebo v osobním záznamníku člena letové posádky, nebo v jeho průkazu způsobilosti.

Poznámka 3: Členové letových posádek mohou, v rozsahu považovaném ÚCL za proveditelný, prokázat svoji stálou dovednost na syntetických letových trenažérech, schválených ÚCL.

Poznámka 4: Viz Manual of Criteria for the Qualification of Flight Simulation Training Devices (Doc 9625).

Poznámka 5: Návod na vývoj procesu posouzení rizika je uveden v Manual of Procedures for Establishment and Management of a State's Personnel Licensing System, (Doc 9379).

1.2.5.2 S výjimkou ust. 1.2.5.2.1, 1.2.5.2.2, 1.2.5.2.3, 1.2.5.2.4 a 1.2.5.2.5 osvědčení zdravotní způsobilosti vydaný podle ust. 1.2.4.6 a 1.2.4.7 musí být platný od data lékařského vyšetření na období ne delší než:

60 měsíců u průkazu způsobilosti soukromého pilota letounu, vzducholodi, vrtulníku a letadla s pohonem vzlaku,

12 měsíců u průkazu způsobilosti obchodního pilota letounu, vzducholodi, vrtulníku a letadla s pohonem vzlaku,

12 měsíců u průkazu způsobilosti pilota letounu ve vícečlenné posádce

12 měsíců u průkazu způsobilosti dopravního pilota letounu, vrtulníku a letadla s pohonem vzlaku,

60 měsíců u průkazu způsobilosti pilota kluzáků,

60 měsíců u průkazu způsobilosti pilota volných balonů,

12 měsíců u průkazu způsobilosti leteckého navigátora,

12 měsíců u průkazu způsobilosti palubního inženýra,

24 měsíců u průkazu způsobilosti řídicího letového provozu.

Poznámka 1: Výše uvedená období platnosti mohou být prodloužena až o 45 dnů podle ust. 1.2.4.3.1.

Poznámka 2: Při kalkulaci období platnosti podle ust. 1.2.5.2 a jeho pododstavců se do posledního měsíce uvádí den, který má stejné kalendářní datum, jako mělo lékařské vyšetření. Jestliže tento měsíc takové datum nemá, uvádí se poslední den tohoto měsíce.

Poznámka 3: Zdravotní způsobilost u obchodních pilotů letounů, dopravních pilotů letounů, obchodních pilotů vrtulníků, dopravních pilotů vrtulníků, soukromých pilotů letounů a soukromých pilotů vrtulníků se řídí předpisy JAR-FCL.

Dále v ČR platí následující intervaly období platnosti osvědčení zdravotní způsobilosti:

60 měsíců u průkazu způsobilosti palubních průvodců,

36 měsíců u průkazu způsobilosti technika údržby letadel, který se účastní zkušebních letů.

1.2.5.2.1 Dle klinických příznaků může být období platnosti osvědčení zdravotní způsobilosti zkráceno.

1.2.5.2.2 Když držitelé průkazů způsobilosti dopravního pilota a obchodního pilota letounů a vrtulníků, kteří působí v jednopilotní posádce v obchodní letecké dopravě s přepravou cestujících, dovršili věk 40 let, období platnosti uvedené v ust. 1.2.5.2 se zkracuje na šest měsíců.

Poznámka: U držitelů průkazu způsobilosti obchodního pilota se stanovený interval zkracuje na 6 měsíců jen u osob se změnami ve zdravotním stavu, u nichž je toto zkrácení doporučeno příslušným posuzujícím lékařem. Toto rozhodnutí musí být uvedeno v osvědčení zdravotní způsobilosti.

U držitelů průkazů způsobilosti, kteří vykonávají leteckou činnost u leteckých sportovních organizací, se zkrácení intervalu uvedené v ust. 1.2.5.2.2 neuplatňuje.

1.2.5.2.3 Když držitelé průkazů způsobilosti soukromého pilota letounů a vrtulníků, pilota kluzáků nebo pilota volných balonů dovrší věk 40 let, období platnosti uvedené v ust. 1.2.5.2 se zkracuje na 24 měsíců.

1.2.5.2.4 Když držitelé průkazů způsobilosti soukromého pilota letounů a vrtulníků, pilota kluzáků nebo pilota volných balonů dovrší věk 50 let, období platnosti uvedené v ust. 1.2.5.2 by mělo být dále zkráceno na 12 měsíců.

Poznámka: Výše uvedená období platnosti vycházejí z věku žadatele v době, kdy se podrobil lékařskému vyšetření.

1.2.5.2.5 Okolnosti, za kterých může být lékařské vyšetření odloženo. Předepsané nové vyšetření držitele průkazu způsobilosti, který pracuje

v oblasti vzdálené od zařízení, ustanovených pro lékařské vyšetřování, může být odloženo podle uvážení orgánu vydávajícího průkazy způsobilosti za podmínky, že toto odložení smí být pouze výjimečně a nesmí překročit:

- a) jedno období šesti měsíců v případě člena letové posádky, používaného v neobchodním provozu,
- b) dvě po sobě následující období tří měsíců v případě člena letové posádky letadla používaného v obchodním provozu za podmínky,
- c) že v každém takovém případě je vydána určeným posuzujícím lékařem v dané oblasti zpráva o dobrém zdravotním stavu, nebo v případech, kde takový určený posuzující lékař není k dispozici, lékařem, který je podle platných předpisů kvalifikován pro provádění lékařské praxe v dané oblasti - osvědčení zdravotní způsobilosti musí být zasláno tomu orgánu, který průkaz způsobilosti vydal,
- d) v případě soukromého pilota, jedno období nepřesahující 24 měsíců, když bylo lékařské vyšetření provedeno lékařem, určeným podle ust. 1.2.4.5 zdravotnickým zařízením státu, v němž žadatel dočasně žije. Zpráva o lékařském vyšetření musí být zaslána tomu orgánu, který průkaz způsobilosti vydal.

1.2.5.2.6 Doba platnosti osvědčení zdravotní způsobilosti dopravního pilota, průkazů způsobilosti obchodního pilota, průkazů způsobilosti pilota letounu ve vícečlenné posádce, specifikovaná v ust. 1.2.5.2, jejichž držitelé jsou nasazováni na lety obchodní letecké dopravy a jsou starší 60ti let, musí být zkrácena na 6 měsíců.

1.2.6 Snížení zdravotní způsobilosti

1.2.6.1 Držitelé průkazů způsobilosti, vydaných podle tohoto předpisu, nesmí vykonávat práva vyplývající ze svých průkazů způsobilosti a kvalifikací k nim se vztahujících ve kterékoli době, kdy jsou si vědomi jakéhokoliv snížení své zdravotní způsobilosti, které by je mohlo učinit neschopnými bezpečně a správně tato práva vykonávat.

1.2.6.1.1 Státy by měly zajistit, aby držitelům průkazů způsobilosti byly poskytnuty srozumitelné informace o vlivu zdravotního postižení na bezpečnost letu a o době, do kdy dostanou vysvětlení nebo poradenské materiály od posuzujícího lékaře nebo orgánu vydávajícího průkazy způsobilosti.

Poznámka: Poradenské materiály pro léčbu a posuzování vlivu tělesného a duševního zdravotního postižení na bezpečnost letu, o kterých by mohla být podána informace orgánu vydávajícímu průkazy způsobilosti jsou uvedeny v Manual of Civil Aviation Medicine (Doc 8984).

1.2.6.1.2 ÚCL by měl zajistit, pokud je to možné, aby držitelé průkazů způsobilosti nevykonávali práva vyplývající ze svých průkazů způsobilosti a kvalifikací k nim se vztahujících v době, kdy se jejich zdravotní způsobilost z jakéhokoliv důvodu snížila v takovém rozsahu, který by zabránil vydání nebo obnovení jejich osvědčení zdravotní způsobilosti.

1.2.7 Použití psychoaktivních látek

1.2.7.1 Držitelé průkazů způsobilosti, uvedených v tomto předpisu, nesmějí vykonávat práva vyplývající ze svých průkazů způsobilosti a kvalifikací k nim se vztahujících, když jsou pod vlivem jakékoliv psychoaktivní látky, která by je mohla učinit neschopnými bezpečně a správně vykonávat tato práva.

1.2.7.2 Držitelé průkazů způsobilosti, uvedených v tomto předpisu, nesmějí zneužívat psychoaktivní látky, nebo se účastnit na jakémkoliv jiném problematickém používání těchto látek.

1.2.7.3 ÚCL by měl zajistit, pokud je to možné, aby byli zjištěni všichni držitelé průkazů způsobilosti, kteří zneužívají psychoaktivní látky, nebo se účastní na jakémkoliv jiném problematickém používání těchto látek, a vyloučení z činností, které jsou kritické z hlediska bezpečnosti. O jejich návratu do funkcí, kritických z hlediska bezpečnosti, by se mohlo uvažovat až po jejich úspěšném léčení, nebo v případech, kde není léčení nezbytné, po přerušení problematického používání těchto látek a na základě rozhodnutí, že pokračování výkonu funkce dané osoby pravděpodobně neohrozí bezpečnost.

Poznámka: Poradenské materiály pro vhodné metody zjišťování (které mohou zahrnovat biochemické testy při takových příležitostech, jako je období před vstupem do zaměstnání, rozumné podezření po nehodách/předpokladech k nim, ověřování stavu v pravidelných intervalech, a namátkové zkoušky) a problematiku prevence jsou uvedeny v Manual on Prevention of Problematic Use of Substances in Aviation Workplace (Doc 9654).

1.2.8 Schválený výcvik a schválená organizace pro výcvik

Poznámka: Schopnosti požadované pro vydání průkazů způsobilosti personálu mohou být snadno a rychle získány těmi žadateli, kteří absolvují systematické a nepřetržité výcvikové kurzy, které jsou pod přísným dozorem a probíhají v souladu s plánovaným programem a rozvrhem. Proto byla učiněna opatření k přiměřenému snížení požadavků na zkušenosti, které jsou předepsány v tomto předpisu pro vydání určitých průkazů způsobilosti a kvalifikací, u žadatele, který úspěšně absolvoval schválený výcvikový kurz.

1.2.8.1 Schválený výcvik musí poskytovat takovou úroveň dovedností, aby byla přinejmenším rovna úrovni, dosažené minimálními požadavky na zkušenosti u personálu, který neabsolvoval takový schválený výcvik.

Poznámka: Schváleným výcvikem se rozumí výcvik podle osnovy schválené ÚCL.

1.2.8.2 Uchazeč o schválení organizace pro výcvik letových posádek, které podléhá ÚCL, musí prokázat, že splnil požadavky tohoto předpisu a příslušného ustanovení Předpisu L19.

Poznámka 1: Předpis L19 obsahuje ustanovení o řízení bezpečnosti pro schválenou organizaci pro výcvik, která je vystavena bezpečnostním rizikům spojeným s provozem letadla při poskytování svých služeb. Další poradenský materiál je uveden

v dokumentu Safety Management Manual (SMM) (Doc 9859).

Poznámka 2: Poradenské materiály pro schválení organizace pro výcvik jsou uvedeny v Manual on the Approval of Training Organizations (Doc 9841).

1.2.8.3 Schválený výcvik letových posádek a řídicích letového provozu musí být prováděn ve schválené organizaci pro výcvik.

Poznámka: Schválený výcvik uvedený v ust. 1.2.8.3 se vztahuje především ke schválenému výcviku pro vydání průkazu způsobilosti nebo kvalifikace dle Předpisu L 1. Nezahrnuje schválený výcvik pro udržování způsobilosti nebo získání provozní kvalifikace po prvním vydání průkazu způsobilosti nebo kvalifikace, který může být vyžadován u řídicích letového provozu nebo letových posádek (například schválený výcvik podle ust. 9.3, Předpisu L 6/I nebo ust. 7.3, Oddílu II, Předpisu L 6/III).

1.2.8.4 Schválený výcvik založený na kvalifikovanosti pro personál údržby letadel musí být prováděn ve schválené organizaci pro výcvik.

Poznámka: Úplná osnova výcviku pro získání průkazu způsobilosti technika údržby, včetně různých úrovní kvalifikovanosti, je uvedena v dokumentu Procedures for Air Navigation Services – Training (Doc 9868, PANS-TRG).

1.2.9 Jazykové znalosti

1.2.9.1 Piloti letounů, vzducholodí, piloti vrtulníků, letadel s pohonem vztaku a ti letečtí navigátoři, u kterých je vyžadováno obsluhovat radiotelefonní zařízení na palubách letadel, musí prokázat schopnost vyjadřování a porozumění v jazyce používaném při radiotelefonní komunikaci.

1.2.9.1.1 Schopnost vyjadřování a porozumění v jazyce používaném při radiotelefonní komunikaci se prokazuje zápisem o jazykových znalostech v části XIII průkazu způsobilosti. Pro lety VFR pro neobchodní účely a bez využívání přístrojové kvalifikace se jazyk slovenský pro účely tohoto ustanovení považuje za jazyk český, pokud ÚCL nestanoví v jednotlivých případech jinak.

Poznámka: Na základě čl. 42 Úmluvy o mezinárodním civilním letectví se ust. 1.2.9.1 nevztahuje na osoby, jejichž průkazy způsobilosti jsou vydány do 5. 3. 2004. Vždy se ale vztahuje na osoby, jejichž průkazy způsobilosti zůstávají v platnosti po 5. březnu 2008.

1.2.9.2 Řídicí letového provozu a operátoři leteckých stanic musí prokázat schopnost vyjadřování a porozumění v jazyce používaném při radiotelefonní komunikaci.

1.2.9.2.1 Schopnost vyjadřování a porozumění v jazyce používaném při radiotelefonní komunikaci se prokazuje zápisem o jazykových znalostech v části XIII průkazu způsobilosti.

1.2.9.3 Palubní inženýři, piloti kluzáků a piloti volných balonů musí být schopni vyjadřování a porozumění v jazyce používaném při radiotelefonní komunikaci.

1.2.9.3.1 Posouzení schopnosti vyjadřování a porozumění v jazyce se u palubních inženýrů, pilotů kluzáků a pilotů volných balonů provádí současně se zkouškou pro získání průkazu způsobilosti, jež probíhá v daném jazyce. Pokud má ÚCL pochybnost o dostatečných jazykových znalostech uchazeče nebo pokud uchazeč žádá o zapsání dalšího jazyka do průkazu způsobilosti, musí ÚCL podmínit vydání průkazu absolvováním zkoušky z příslušného jazyka, s prokázáním minimálně provozní úrovně stanovené v Požadavcích na jazykové znalosti, jež jsou uvedeny v Doplnku 1.

1.2.9.4 Počínaje 5. březnem 2008 musí piloti letounů, vzducholodí, piloti vrtulníků a letadel s pohonem vzlaku a operátoři leteckých stanic prokázat schopnost vyjadřování a porozumění v jazyce používaném při radiotelefonní komunikaci, a to na úrovni stanovené v požadavcích na jazykové znalosti, jež jsou uvedeny v Doplnku 1.

1.2.9.5 Počínaje 5. březnem 2008 musí ti letečtí navigátoři, u kterých je vyžadováno obsluhovat radiotelefonní zařízení na palubách letadel, prokázat schopnost vyjadřování a porozumění v jazyce používaném při radiotelefonní komunikaci, a to na úrovni stanovené v požadavcích na jazykové znalosti, které jsou uvedeny v Doplnku 1.

1.2.9.6 Počínaje 5. březnem 2008 musí být jazykové znalosti pilotů letounů, vzducholodí, pilotů vrtulníků a letadel s pohonem vzlaku a operátorů leteckých stanic, kteří neprokáží schopnosti na expertní úrovni (úroveň 6), úředně vyhodnocovány v intervalech závisejících na prokázané úrovni individuálních schopností.

1.2.9.7 Jazykové znalosti pilotů letounů, vzducholodí, pilotů vrtulníků, letadel s pohonem vzlaku a těch leteckých navigátorů, u kterých je vyžadováno obsluhovat radiotelefonní zařízení na palubách letadel a operátorů leteckých stanic, kteří neprokáží znalosti na expertní úrovni (úroveň 6), musí být periodicky přezkušovány v intervalech závisejících na prokázané úrovni individuálních znalostí, a to následujícím způsobem:

- a) ti, kteří prokáží své jazykové znalosti na Provozní úrovni (úroveň 4) musí být přezkoušeni minimálně jednou za každé tři roky,
- b) ti, kteří prokáží své jazykové znalosti na Rozšířené úrovni (úroveň 5) musí být přezkoušeni minimálně jednou za každých šest let.

Poznámka 1: Úřední vyhodnocení není vyžadováno u žadatelů, kteří prokáží své expertní jazykové znalosti, jako jsou například rodilí mluvčí a podobné osoby s velmi dobrou znalostí jazyka, jejichž dialekt nebo přízvuk nezhoršují srozumitelnost při použití v oblasti mezinárodního civilního letectví.

Poznámka 2: Ustanovení části 1.2.9 odkazuje na Předpis L10, svazek 2, hlava 5, podle kterého má být při radiotelefonní korespondenci použit jazyk obvykle používaný pozemní stanicí nebo jazyk anglický. Ve skutečnosti proto budou nastávat situace, kdy členové letových posádek budou chtít komunikovat pouze v jazyce obvykle používaném pozemní stanicí.

1.2.9.8 Za zajištění zkoušek, přezkoušení, hodnocení a zápis jazykových znalostí do průkazů

způsobilosti ve smyslu ustanovení části 1.2.9 je v ČR odpovědný ÚCL. ÚCL dále zodpovídá za výmaz zápisu o jazykových znalostech v průkazech způsobilosti, pokud nebylo provedeno periodické přezkoušení dle ust. 1.2.9.7.

1.2.9.9 ÚCL zajišťuje zkoušení a hodnocení jazykových schopností v jazyce českém a anglickém.

1.2.9.10 ÚCL může přiznat expertní jazykové znalosti jazyka českého nebo anglického bez zkoušky jazykových znalostí, pokud při zkoušce odborné způsobilosti v daném jazyce nejsou pochybnosti o tom, že jazykové znalosti zjevně odpovídají expertní úrovni dle Požadavků na jazykové znalosti, jež jsou uvedeny v Doplnku 1. Stejně tak může přiznat expertní jazykové znalosti jazyka českého nebo anglického i v jiných případech, kdy vzhledem k okolnostem zjevně není pochybností o tom, že jazykové znalosti jednoznačně odpovídají expertní úrovni dle Požadavků na jazykové znalosti, jež jsou uvedeny v Doplnku 1.

1.2.9.11 ÚCL může přiznat a zapsat do průkazů způsobilosti schopnost komunikace v jiném jazyce než českém a anglickém, avšak pouze na základě žádosti obsahující potvrzení o jazykovém přezkoušení v daném jazyce v souladu s Požadavky na jazykové znalosti, jež jsou uvedeny v Doplnku 1, vystavené odpovědným úřadem jiného členského státu ICAO. Pokud je vyhodnocená úroveň jazykových znalostí nižší než expertní, je nutné v intervalech dle ust. 1.2.9.7 předkládat potvrzení o přezkoušení v daném jazyce vystavené odpovědným úřadem jiného členského státu ICAO.

1.2.10 Odebírání průkazů způsobilosti

1.2.10.1 ÚCL může trvale nebo dočasně odejmout průkaz způsobilosti člena leteckého personálu, nebo omezit oprávnění v něm uvedené, jestliže by ponechání oprávnění nebo průkazu způsobilosti bylo na újmu bezpečnosti leteckého provozu, nebo jiného obecného zájmu. ÚCL průkaz způsobilosti odejme v těchto případech:

- a) při šetření letecké nehody nebo jiné vážné letecké události, není-li možné vyloučit, že se držitel průkazu způsobilosti na vzniku letecké události podílel,
- b) je-li pravomocným rozhodnutím soudu vysloven trest zákazu činnosti, k níž je průkaz způsobilosti požadován,
- c) jestliže byly zjištěny u člena leteckého personálu závažné závady v dodržování leteckých předpisů a směrnic,
- d) když vznikly důvodné pochybnosti o jeho způsobilosti,
- e) odmítne-li člen leteckého personálu podrobit se na žádost státního dozoru, nebo stanoveného orgánu leteckého provozovatele nebo zaměstnavatele, vyšetření na obsah alkoholu v krvi,
- f) při pozitivním výsledku kontroly na obsah alkoholu, provedené v době od zahájení do ukončení činnosti související s letem nebo pracovní činností (službou),

g) při zatajení důležitých informací (nepravdivém prohlášení), které jsou požadovány tímto předpisem a návaznými směrnicemi.

1.2.10.1.1 ÚCL odebírá průkazy způsobilosti a oprávnění v nich uvedené ve správním řízení podle zákona č. 500/2004 Sb. o správním řízení ve znění pozdějších předpisů.

1.2.10.1.2 Případy uvedené v písmenech e) a f) jsou důvodem k trvalému odebrání průkazu způsobilosti nebo oprávnění.

1.2.10.1.3 V rozhodnutí o odebrání průkazu způsobilosti uvede ÚCL dobu, na kterou jsou průkazy způsobilosti nebo oprávnění odebrány. Dočasné odebrání se provádí nejdéle na dobu dvou let. V případě odebrání průkazu způsobilosti nebo oprávnění podle písmene b), je doba odebrání průkazu způsobilosti nebo oprávnění rovna době výkonu trestu zákazu činnosti.

1.2.10.1.4 Člen leteckého personálu, kterému byl průkaz způsobilosti (oprávnění) dočasně odebrán, může - s výjimkou odebrání podle písmene b) - požádat ÚCL po uplynutí poloviny doby, na níž byl průkaz způsobilosti (oprávnění) odebrán, o jeho vrácení. ÚCL posoudí okolnosti žádosti a rozhodne o vrácení průkazu způsobilosti (oprávnění), nebo potvrdí původní rozhodnutí o délce doby odebrání.

1.2.10.2 ÚCL má právo odebrat průkaz způsobilosti nebo omezit oprávnění z něj vyplývající i členům leteckého personálu, kterým průkaz vydala letecká organizace. Písemnou informaci, případně i odebraný průkaz, předá ÚCL letecké organizaci k dalšímu řízení (uložení průkazu), pokud ÚCL nevydal rozhodnutí sám. Vydá-li ÚCL v této věci rozhodnutí, předá letecké organizaci i toto rozhodnutí na vědomí. Letecká organizace má právo odebrat průkaz způsobilosti pouze držitelům průkazů vydaných touto organizací. Letecká organizace však může na základě zmocnění od ÚCL odebrat průkaz způsobilosti, který vystavil ÚCL pro člena letecké organizace, a to v případě, že není členem leteckého personálu jiné organizace. Takto odebraný průkaz způsobilosti předá ÚCL s uvedením důvodu zadržení, a také se stanovením doby odebrání a podmínek vrácení. V případě, že držitel odebraného průkazu způsobilosti vykonává činnost u jiného provozovatele, může mu letecká organizace pouze zastavit činnost, případně omezit oprávnění, v rámci svého leteckého provozu. Své rozhodnutí musí písemně oznámit ÚCL, který rozhodne o dalším případném odebrání průkazu způsobilosti.

1.2.10.3 Provozovatelé a letecké organizace jsou povinni oznamovat ÚCL okolnosti a důvody, které mohou podle ust. 1.2.10.1 vést k odebrání průkazu způsobilosti.

1.2.10.4 ÚCL oznámí písemně provozovateli odebrání průkazu způsobilosti nebo omezení oprávnění. V případě potřeby vyhlásí ztrátu způsobilosti Leteckým informačním oběžníkem (AIC).

1.2.10.5 Záznam o zapojení leteckého personálu do letecké nehody nebo incidentu nebo záznam o porušení předpisů nebo směrnic se zapisuje do evidence leteckého personálu vedené ÚCL, nebo se tyto záznamy evidují v pověřené organizaci, podle toho, kdo průkaz vydal.

Poznámka: Nakládání se záznamy vedenými v evidenci dle ust. 1.2.10.5 se řídí zákonem č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

1.2.11 Věková omezení

1.2.11.1 Držitel průkazu způsobilosti pilota, který dosáhl věku 60 let, nesmí vykonávat funkci pilota letadla nasazovaného na lety obchodní letecké dopravy, vyjma případů, kdy:

- a) je členem vícepilotní posádky a současně
- b) je jediným pilotem v letové posádce, který dosáhl věku 60 let.

Poznámka: Provozovatel letadel musí zajistit, aby pro velitele letadla, který dosáhl věku 60 let, získal v dostatečném časovém předstihu povolení od všech ostatních států, v jejichž vzdušném prostoru hodlá obchodní leteckou dopravu provozovat.

1.2.11.2 Držitel průkazu způsobilosti pilota, který dosáhl věku 65 let, nesmí vykonávat funkci pilota letadla nasazovaného na lety obchodní letecké dopravy.

1.2.11.3 Držitel průkazu způsobilosti leteckého navigátora, palubního inženýra a palubního radiotelegrafisty, který dosáhl věku 65 let, nesmí vykonávat žádnou letovou činnost v obchodní letecké dopravě.

1.2.12 Záznamy o letech a době letu

1.2.12.1 Výkonní letci jsou povinni vést osobní záznamy o letech a době letu. Obsah zápisníku letů, nebo dokladu jej nahrazujícího, schvaluje ÚCL. Údaje v něm uvedené potvrzují provozovatelé, u kterých výkonný letec prováděl svoji činnost. Periodické uzávěrky potvrzuje provozovatel, u kterého je výkonný letec v trvalém, nebo obdobném, pracovním poměru. U soukromých výkonných letců si periodickou uzávěrku výkonný letec potvrzuje sám svým podpisem, který má význam čestného prohlášení. Periodická uzávěrka musí být provedena minimálně jedenkrát ročně po skončení kalendářního roku.

1.2.12.2 Výkonní letci jsou povinni předložit zápisník letů:

- a) při prodlužování platnosti průkazu způsobilosti,
- b) při praktické zkoušce nebo při přezkoušení,
- c) odpovědnému pracovníkovi provozovatele nebo školy,
- d) letovému instruktorovi
- e) kontrolnímu orgánu.

ZÁMĚRNĚ NEPOUŽITO